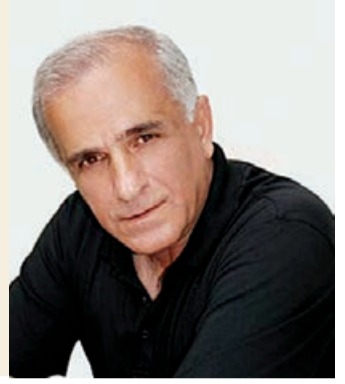

Sənətin zirvəsinə yüksələn aktyor

Ölümü öz içində öldürənlər qəhrəman ola bilir, əbədiyaşarlıq qazanırlar. O, ölümdən qorxub geri çəkilmədi, əksinə, ölümün üstünə yeriylərdən oldu. Məğrur, qürurlu idi. Şux qaməti, gözəl baxışları, bənzərsiz səsi vari idi. Bəlkə xəstəliyi də "qismət"inə düşən pay kimi qəbul etdiyindən onunla mübarizə aparmadı. Sənətin, şöhrətin zirvəsini fəth edənlərdən oldu. Bir aktyor hansı nailiyyətləri əldə edib, uğura imza ata bilərdisə, o da bunları bacarmışdı. Fəxri adlar, mükafatlar, tamaşaçı sevgisi, alqışlar. Bir sözlə, aktyor şöhrətinin zirvəsini fəth edənlərdən oldu.

Güclü hafizə, fəvqəladə istedadından başqa, həm də Allah ona güclü instinkt vermişdi. Amansız xəstəlik yaxasından yapışanda, xərçəngə yoluxanda da hiss etmişdi ki, Tanrı ona verdiyini alacaq. Ona görə də vaxtında geri çəkilməyi bacardı. Ölümün üstünə mərdi-mərdənə getməyi bacardı. Öz guşəsinə çəkilib qədərini gözlədi. Namərd xəstəlik ilk növbədə onu ən güclü, ən həssas yerindən "vurdu". Səsini əlindən aldı... O, yaxşı bilirdi ki, səhnədə, kinoda yaratdığı obrazlar onu gələcəyə, minillərin yaddaşına apracaq... Sanki tez gedəcəyini özü əvvəlcədən bilib böyük obrazlar qalereyası yaratdı. Belə deyək ki, əsl sənətkar kimi üzərinə düşən işləri layiqincə gördü.

Bəlkə də onu sevənlərin yaddaşında "aciz", "zəif" qalmasın deyərək, səhnəmizin Əmir Teymur, Ağa Məhəmməd Şah Qacarı xəstəliyin "sorağı"nı alan kimi bir daha görünmədi. Əbədi olaraq ürəklərə, yaddaşlara köçdü. Xatirələrdə yaşadı.

İlk dəfə onu 1978-ci ildə "Atayevlər ailəsi"ndə görmüşdüm. Tez-tez alman filosofu Kantdan iqtibas götürməyi sevən, Lətafəti yoldan çıxarmağı bacaran, şərgöz polis rəisi Şahsuvarov kimi adı yaddaşımıza yazılmışdı.

Bu böyük sənətkar yüzlərlə obraza səhnə həyatı verərək mədəniyyət tariximizdə bənzərsiz xidmət göstərmişdi. Söhbət respublikanın Xalq artisti, görkəmli teatr və kino aktyoru, lirik-psixoloji üslublu aktyorluq məktəbinin qabaqcıl sənətkarlarından biri, fəlsəfi-dramatik və faciə rollarının mahir ifaçısı, "Teatr xadimi" qızıl medalını almış, "Qızıl Dərviş", Cəfər Cabbarlı, "Aktrisa" filminə görə "Ən yaxşı kişi rolunun ifası" nominasiyasında "Qızıl Pəri" mükafatını almış Fuad Poladovdan gedir.

1948-ci il mayın 24-də Bakıda doğulan aktyor 132 sayılı şəhər orta məktəbini bitirib. Uşaqlıqdan aktyor sənətinə meyil salan səhnə ustası Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" kinostudiyasında Ədil İsgəndərovun aktyorluq studiyasını bitirib. 1967-1972-ci illərdə isə Mirzə

Əliyev adına Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunun dram və kino aktyorluğu fakültəsində təhsil alıb.

Sənətə 1966-cı ildə "İstintaq davam edir" filmində Səlim rolu ilə gələcək aktyor sənət müəllimi Tofiq Kazımovun dəvəti ilə tələbə ikən İlyas Əfəndiyevin Akademik Milli Dram Teatrında hazırlanan "Məhv olmuş gündəliklər" pyesinin tamaşasında Savalan rolunu oynayıb. 1969-cu il noyabrın 29-da göstərilən tamaşadan sonra uğurlu səhnə performansına görə teatrın aktyor truppasına qəbul edilib. Həmin vaxtdan 1989-cu ilə qədər Akademik Milli Dram Teatrının truppasında çalışan görkəmli səhnə ustası "Fridrix Şillerin "Məkr və məhəbbət" əsərində Ferdinandı, Nazim Hikmətin "Məhəbbət əfsanəsi"ndə Fərhadı, Məmməd Səid Ordubadinin "Qılınc və qələm"ində Nizamini, Maksim Qorkinin "Həyatın dibində"sində Baronu, Maqşud İbrahimbəyovun "Kərgədan buynuzu"nda Rəufu, Nəbi Xəzrinin "Mirzə Şəfi"sində Mirzə Şəfini, İlyas Əfəndiyevin "Mahnı dağlarda qaldı", "Məhv olmuş gündəliklər", "Qəribə oğlan", "Büllur sarayda", "Boy çiçəyi" və "Şeyx Xiyanəti" əsərlərində Rəhman, Valeh, Savalan, Qədim, Mübarək, Həsənzadə və onlarca digər obrazlarına səhnə həyatı verib.

Fuad Poladovu tanıyanlar yaxşı bilirlər ki, o, yalnız fitri istedadı, bənzərsiz ifaçılıq məharəti ilə deyil, həm də səbri, sözbütövlüyü, ciddiliyi, kişiyyə xas olan bütün müsbət kefiyyəti ilə fərqlənən bir şəxsiyyət olub. Aktyor haqsızlığa qarşı barışmaz, üsyankar mövqeyi ilə də həmişə fərqlənib. Elə illərlə can qoyub şöhrət qazandığı doğma teatrından ayrılması da onun haqsızlığa qarşı bir etirazı idi. Teatrda baş verən daxili çəkişmələrə üsyanı idi...

1989-cu ildən Səməd Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrında fəaliyyətə başlayan aktyor ömrünün sonuna kimi bu sənət ocağında çalışaraq onlarla obraza səhnə həyatı verib.

Fuad Poladov Azərbaycan mədəniyyət tarixinə öz adını həm də görkəmli kinoaktyoru kimi yazan sənətkarlardandır. Filmoqrafiyada bu böyük sənətkarın rol aldığı 45 filmin adı keçir. Onun rol aldığı filmlərdə, yaratdığı obrazlarda bu böyük sənətkarın xarakterini görməmək mümkün deyil. "Gülələnmə təxirə salınır" filmində yaratdığı "Xan" obrazı aktyorun xarakterinin bütün cizgilərini nümayiş etdirdi.

Fuad Poladov may ayında dünyaya göz açmışdı. Elə güllü-çiçəkli bir yaz günündə uzun sürən xəstəlikdən sonra 4 may 2018-ci ildə əzizlərinə əbədi olaraq vida etdi. Sevdiklərinin ürəyində əbədi məskən salan Xalq artistinin məzarı "Qurd qapısı" qəbiristanlığındadır.

*Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*